

Rachunkowość ubezpieczeniowa z perspektywy organu nadzoru

Beata Baluta

**Dyrektor
Departamentu Nadzoru Ubezpieczeniowego, UKNF**

Warszawa, 22 listopada 2012 r.

Perspektywa

- 1. Perspektywa żabia**
- 2. Perspektywa z lotu ptaka**
- 3. Perspektywa z lotu samolotu**
- 4. Perspektywa z lotu skoczka**

Perspektywa

- 1. Perspektywa żabia**
2. Perspektywa z lotu ptaka
3. Perspektywa z lotu samolotu
4. Perspektywa z lotu skoczka

Problemy zidentyfikowane w trakcie kontroli i nadzoru zza biurka

26 listopada 2012

Problemy zidentyfikowane w trakcie kontroli i nadzoru z za biurka

Nieprawidłowości w zakresie dokumentacji opisującej przyjęte zasady (politykę) rachunkowości:

- **brak aktualizacji dokumentacji**
  - brak aktualizacji dokumentacji w różnych zakresach,
  - brak uchwały zarządu zatwierdzającej zmiany dokumentacji,
  - stosowanie na dzień bilansowy zasad rachunkowości, które zaczęły formalnie obowiązywać po tym dniu,
- **brak opisu stosowanych metod wyceny,**

Problemy zidentyfikowane w trakcie kontroli i nadzoru z za biurka

Nieprawidłowości w zakresie dokumentacji opisującej przyjęte zasady (politykę) rachunkowości (c.d.):

- **brak informacji na temat plików- zbiorów danych tworzących księgi rachunkowe,**
- **niekompletny opis algorytmów i parametrów przetwarzania danych w stosowanych systemach informatycznych.**

Problemy zidentyfikowane w trakcie kontroli i nadzoru zza biurka

Nieprawidłowości w zakresie lokat:

- **brak aktualnych zapisów w zasadach (polityce) rachunkowości,**
- **wycena instrumentów pochodnych**
  - brak wiedzy nt. zasad wyceny dokonywanej przez podmioty zewnętrzne, brak opisu przyjętych zasad wyceny w zasadach (polityce) rachunkowości i w sprawozdaniu finansowym,
  - brak weryfikacji otrzymanej wyceny,
- **stosowanie niewłaściwych metod do wyceny lokat.**

Problemy zidentyfikowane w trakcie kontroli i nadzoru z za biurka

Nieprawidłowości w zakresie kosztów akwizycji:

- **brak aktualnych zapisów w zasadach (polityce) rachunkowości**
- **nieprawidłowa klasyfikacji kosztów akwizycji,**
- **ustalanie wysokości aktywowanych kosztów akwizycji niezgodnie z zasadami obowiązującymi przy tworzeniu rezerwy świadek.**

Problemy zidentyfikowane w trakcie kontroli i nadzoru zza biurka

Nieprawidłowości w zakresie reasekuracji:

- **brak aktualnych zapisów w zasadach (polityce) rachunkowości,**
- **wykazywanie różnic kursowych z tytułu rozrachunków z reasekuratorami,**
- **aktualizacja wyceny zobowiązań depozytowych niezgodnie z warunkami umowy,**
- **nieprawidłowe rozliczanie w czasie prowizji reasekuracyjnych.**

Problemy zidentyfikowane w trakcie kontroli i nadzoru zza biurka

Nieprawidłowości w zakresie rezerw techniczno-ubezpieczeniowych:

- **brak aktualnych zapisów w zasadach (polityce) rachunkowości,**
- **stosowanie niewłaściwych metod oraz błędnych danych do wyceny rezerw techniczno-ubezpieczeniowych.**

Problemy zidentyfikowane w trakcie kontroli i nadzoru z za biurka

Nieprawidłowości w zakresie sporządzania sprawozdania finansowego:

- **niedochowanie należytej staranności w uzgadnianiu kont ksiąg pomocniczych do księgi głównej,**
- **nieprawidłowości w zakresie sporządzania formularzy do sprawozdań finansowych (aktywa stanowiące pokrycie rezerw techniczno-ubezpieczeniowych, dopasowania przepływów aktywów do zobowiązań),**
- **niekompletne ujawnienia w informacji dodatkowej.**

Perspektywa

1. Perspektywa żabia
- 2. Perspektywa z lotu ptaka**
3. Perspektywa z lotu samolotu
4. Perspektywa z lotu skoczka

Sprawozdawczość w BION

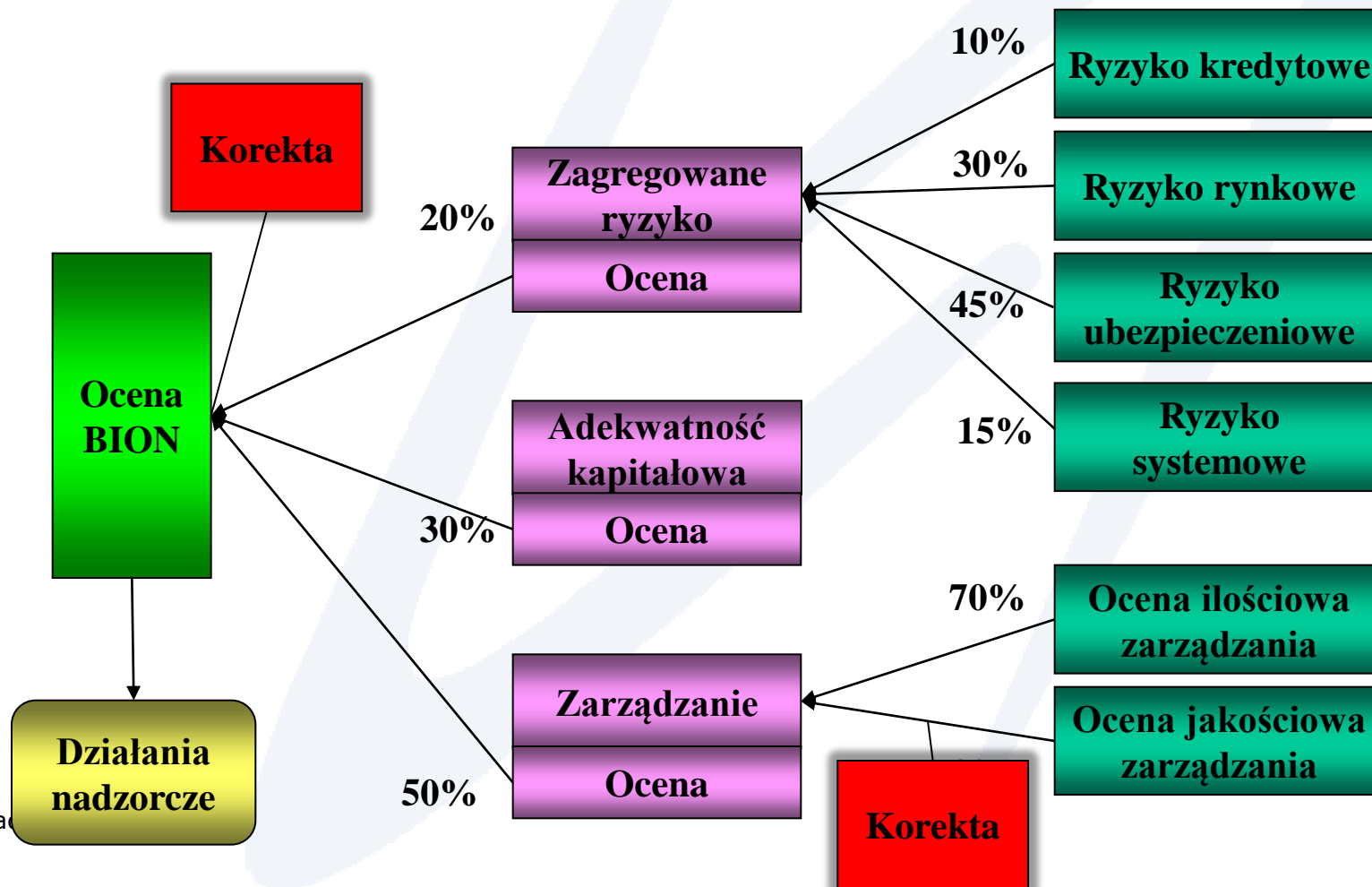
26 listopada 2012

Sprawozdawczość w BION

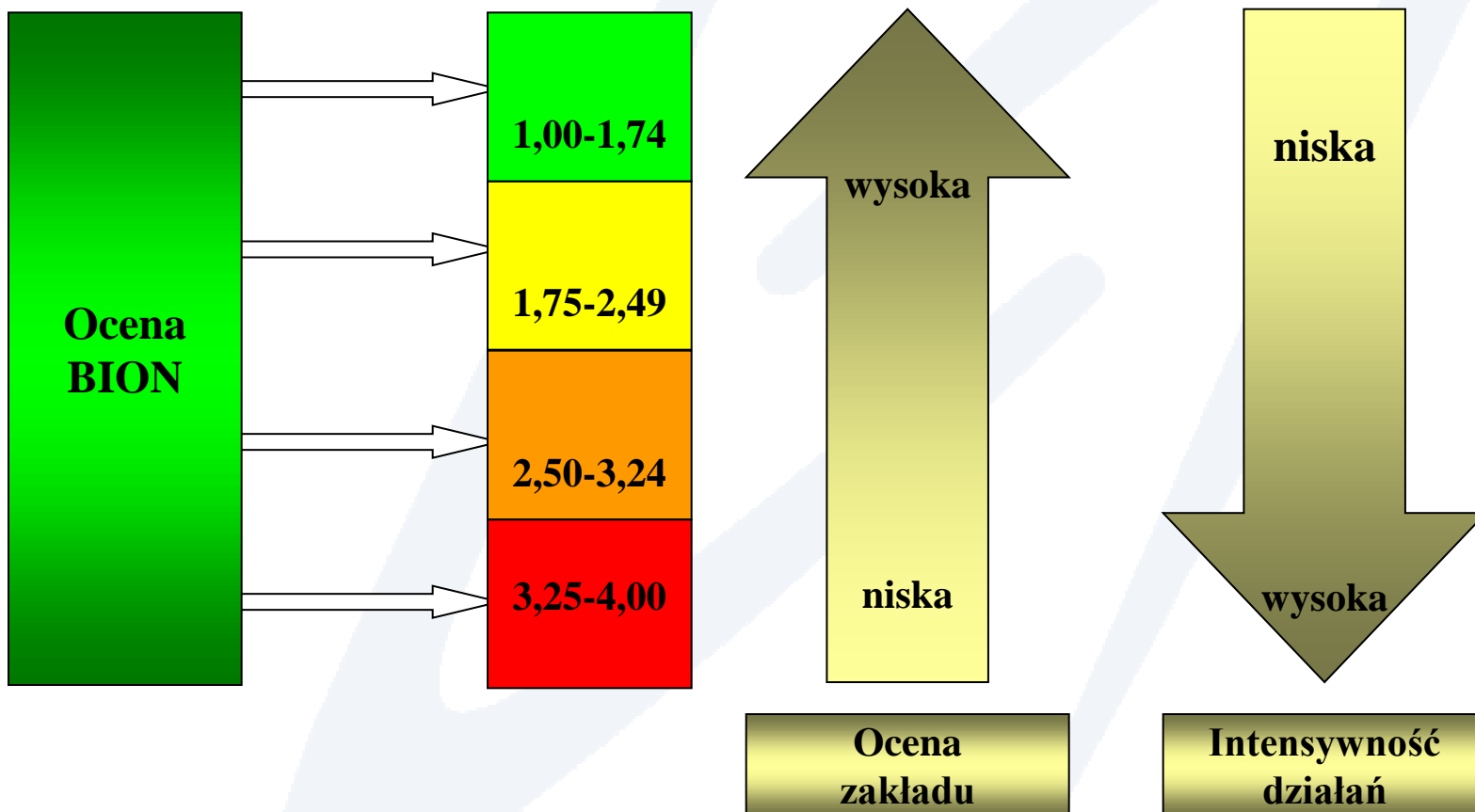
BION- Badanie i Ocena Nadzorcza

- **proces oceny zakładu ubezpieczeń w oparciu o ryzyko, wykorzystujący wszelkie dostępne informacje posiadane przez nadzór na temat zakładu ubezpieczeń lub zakładu reasekuracji**

Schemat oceny BION

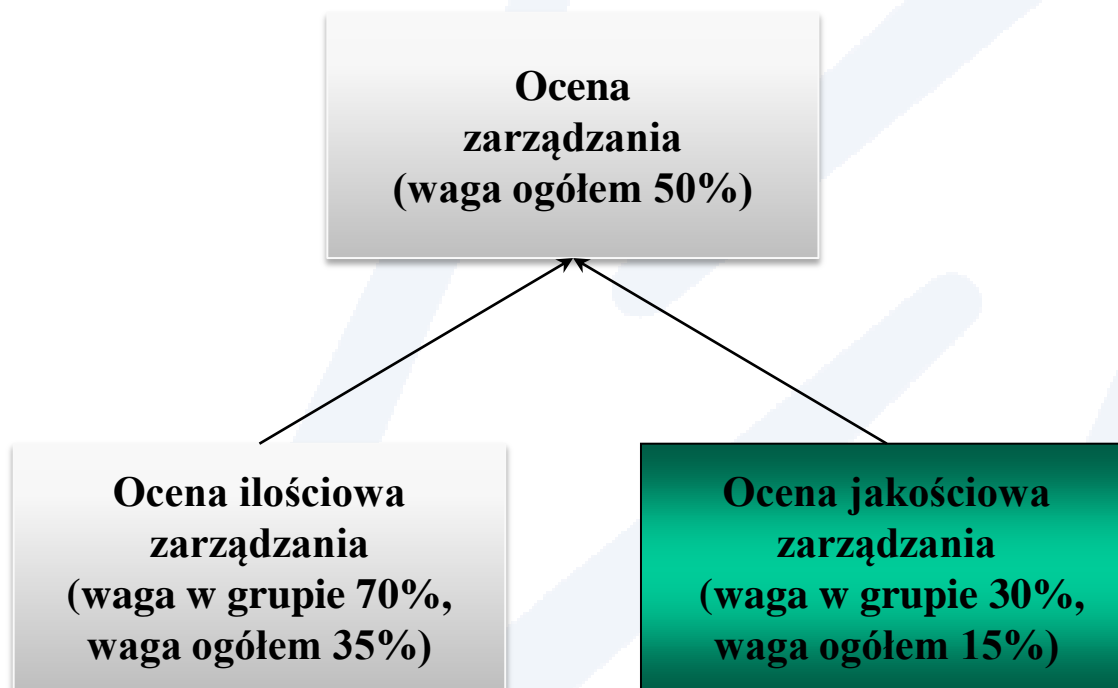

BION – wyznaczanie ostatecznej oceny

Ocena zarządzania

Ocena zarządzania – ocena jakościowa – zmiany w metodyce

Ocena zarządzania – ocena jakościowa – zmiany w metodyce

Sprawozdawczość w BION

Korekta jakościowej oceny zarządzania (eksperckiej)- zmiany w metodyce

Sprawozdawczość w BION

Korekta jakościowej oceny zarządzania (eksperckiej)- zmiany w metodyce

Jeżeli przynajmniej jedna z ocen eksperckich w następujących obszarach: strategia, osoby kluczowe, systemy IT, sprawozdawczość, system kontroli wewnętrznej/audyt wewnętrzny, zarządzanie aktywami, nadzór właścicielski jest **co najmniej równa 3, to ostateczna ocena ekspercka **nie może być lepsza niż najgorsza z ocen częściowych**.**

Sprawozdawczość w BION

Korekta jakościowej oceny zarządzania (eksperskiej) c.d.- zmiany w metodyce

Jeżeli zakład ubezpieczeń dokonując rotacji podmiotu uprawnionego do badania sprawozdania finansowego wybiera podmiot z tej samej sieci przez okres dłuższy niż 5 lat, to ocena obszaru „sprawozdawczość” nie może być lepsza niż **3,5.**

Usunięcie korekty dotyczącej reasekuracji finansowej- ujmowanie w sposób zniekształcający wypłacalność zakładu umów reasekuracji finansowej jest przypadkiem sporządzania sprawozdań finansowych niezgodnie z zasadami rachunkowości, z czym wiąże się korekta ostatecznej oceny eksperckiej (ocena nie lepsza niż **3).**

Sprawozdawczość w BION

Korekta jakościowej oceny zarządzania (eksperskiej) c.d.- zmiany w metodyce

Jeżeli zakład nie stosuje się do wytycznych, rekomendacji organu nadzoru, to ostateczna ocena ekspercka nie może być lepsza niż **3,5.**

Jeżeli zakład nie realizuje działań mających na celu poprawę w istotnych obszarach oceny jakościowej, w których zakład uzyskał ocenę nie lepszą niż 2,5 za rok poprzedni, to ostateczna ocena ekspercka nie może być lepsza niż **2,5.**

Jeżeli na zakład została nałożona kara, to ostateczna ocena ekspercka nie może być lepsza niż **1,75.**

Sprawozdawczość w BION

Korekta oceny ostatecznej BION – zmiany w metodyce

Sprawozdawczość w BION

Korekta oceny ostatecznej BION- zmiany w metodyce

Jeżeli którykolwiek z następujących obszarów oceny eksperckiej: strategia, osoby kluczowe, systemy IT, system kontroli wewnętrznej/ audyt wewnętrzny, sprawozdawczość, zarządzanie aktywami, nadzór właścicielski został oceniony na 4, to ocena BION nie może być lepsza niż **3.**

Sprawozdawczość w BION

Obszary z zakresu sprawozdawczości podlegające ocenie w BION

- 1. Jakość**
- 2. Kompletność**
- 3. Terminowość**

Sprawozdawczość w BION

Jakość

Czy zakład ubezpieczeń/reasekuracji posiada regulacje wewnętrzne określające wykonywanie obowiązków z zakresu sprawozdawczości?

Czy nadzór miał zastrzeżenia do sprawozdawczości lub prowadzenia ksiąg rachunkowych (z przeprowadzonych inspekcji lub nadzoru bieżącego)?

Sprawozdawczość w BION

Jakość c.d.

Czy opinia biegłego rewidenta do sprawozdania finansowego zawiera zastrzeżenia bądź objaśnienia?

Czy są istotne różnice pomiędzy sprawozdaniem za IV kwartał i sprawozdaniem rocznym i z czego one wynikają?

Sprawozdawczość w BION

Kompletność

Czy sprawozdanie finansowe zawiera wszystkie wymagane przepisami elementy?

Czy sprawozdanie finansowe zawiera wszystkie wymagane przepisami ujawnienia?

Sprawozdawczość w BION

Terminowość

Czy zakład ubezpieczeń/reasekuracji terminowo przekazuje sprawozdania finansowe do organu nadzoru?

Czy zakład ubezpieczeń/reasekuracji terminowo publikuje sprawozdania finansowe (Monitor Polski B)?

Czy zakład ubezpieczeń/reasekuracji terminowo wypełnia wymogi informacyjne w zakresie sprawozdań UFK?

Sprawozdawczość w BION

Ocena BION za obszar Sprawozdawczość

Ocena BION – *Sprawozdawczość* za 2010 r.

Dział I – średnia arytmetyczna 2,25

Dział II – średnia arytmetyczna 2,48

Ocena BION – *Sprawozdawczość* za 2011 r.

(ocena wstępna)

Perspektywa

1. Perspektywa żabia
2. Perspektywa z lotu ptaka
- 3. Perspektywa z lotu samolotu**
4. Perspektywa z lotu skoczka

Rachunkowość w Polsce

26 listopada 2012

Rachunkowość w Polsce

1. Krajowe Standardy Rachunkowości

2. Kierunki zmian rachunkowości w Polsce

Rachunkowość w Polsce

Krajowe Standardy Rachunkowości

Nowy KSR nr 7- „Zmiany zasad (polityki) rachunkowości, wartości szacunkowych, poprawianie błędów, zdarzenia następujące po dniu bilansowym- ujęcie i prezentacja”
(Dziennik Urzędowy MF z 3 lipca 2012 r.)

- **przesłanki zmian zasad (polityki) rachunkowości,**
- **sposób ujmowania skutków zmian zasad (polityki) rachunkowości, korygowania błędów, ujmowania zmian wartości szacunkowych i uwzględniania zdarzeń, które nastąpiły po dniu bilansowym,**
- **zakres ujawnianych informacji o zmianach,**
- **sposób prezentacji danych porównawczych zapewniający ich porównywalność.**

Rachunkowość w Polsce

Kierunki zmian rachunkowości w Polsce

- **Rachunkowość ubezpieczeniowa**
- **Ustawa o rachunkowości**

Perspektywa

1. Perspektywa żabia
2. Perspektywa z lotu ptaka
3. Perspektywa z lotu samolotu
- 4. Perspektywa z lotu skoczka**

Rachunkowość ubezpieczeniowa w Europie

26 listopada 2012

Rachunkowość ubezpieczeniowa w Europie

Rachunkowość w projekcie Wyłatalność II

- **Zasady wyceny**
- **Sprawozdawczość**

Międzynarodowe Standardy Sprawozdawczości Finansowej

- **MSSF4**

Dziękuję za uwagę